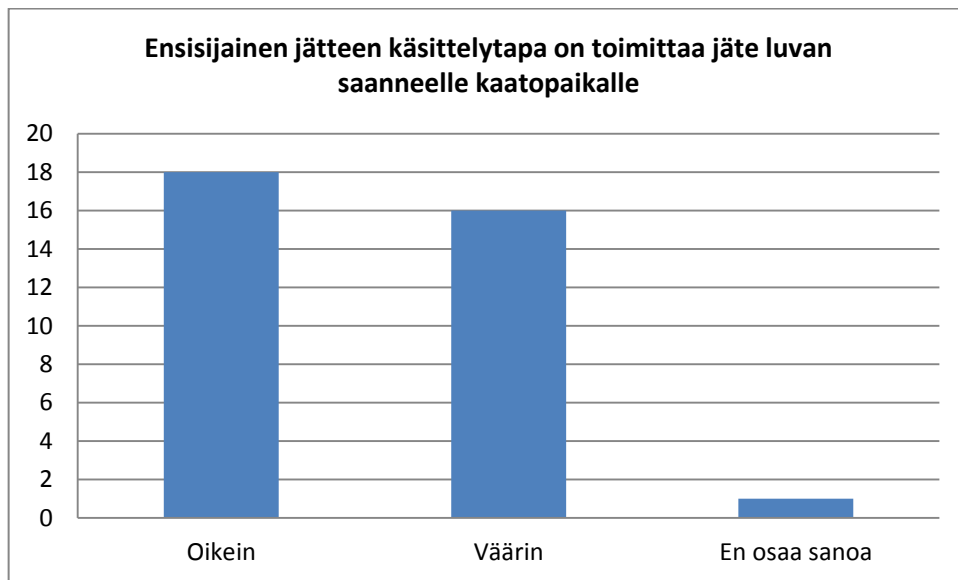

Pohjois-Karjalan jätealan kehittämishanke – KIERRÄTYKSESTÄ KASVUA Vastausten jakaumat.

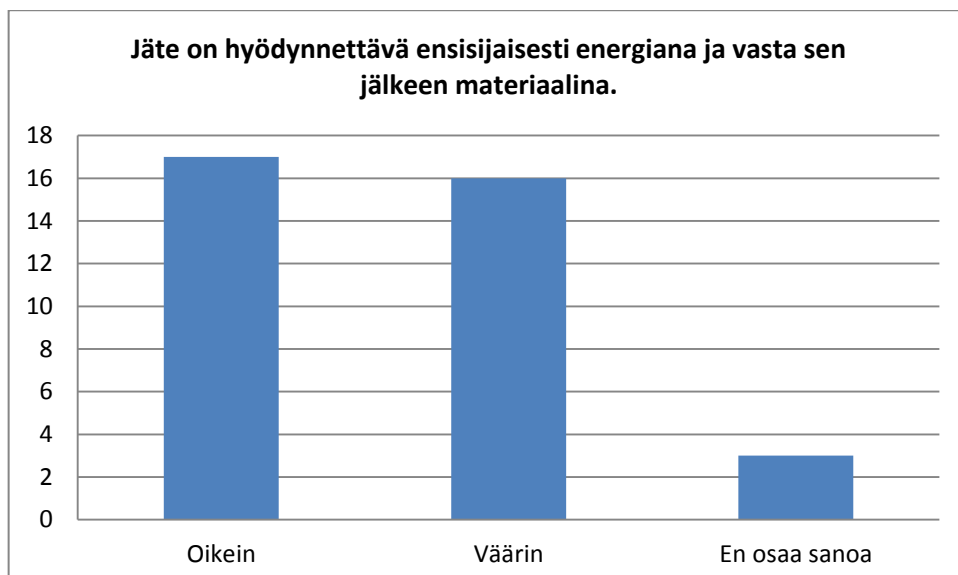
Osio 1. Yritysten tietotaso jätehuollon lainsäädännön kokonaisuudistuksesta

Jätehuollon etusijajärjestys.

Väite 1: Ensisijainen jätteen käsittelytapa on toimittaa jäte luvan saaneelle kaatopaikalle.
Oikea vastaus: Väärin.

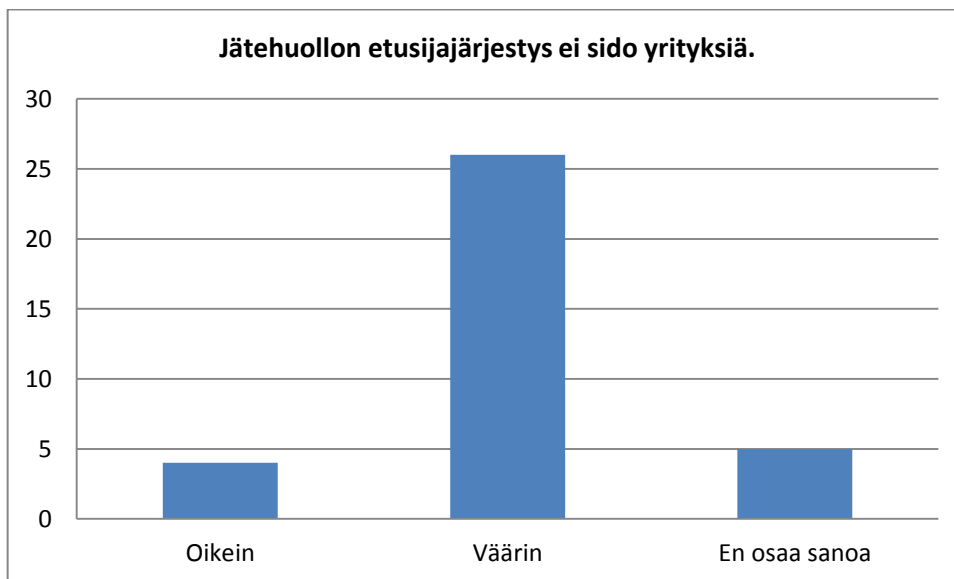

Väite 2: Jäte on hyödynnettävä ensisijaisesti energiana ja vasta sen jälkeen materiaalina. Oikea vastaus: Väärin.

Etusijajärjestystä koskevissa kysymyksissä oli melko paljon hajontaa. Etusijajärjestyksen selkeyttäminen on kuitenkin tärkeää, jotta yritykset osaavat kehittää jätehuoltoaan sen mukaisesti. Yritykset ovat kuitenkin tietoisia siitä, että etusijajärjestys koskee heitä.

Väite 3: Jätehuollon etusijajärjestys ei sido yrityksiä. Oikea vastaus: Väärin.

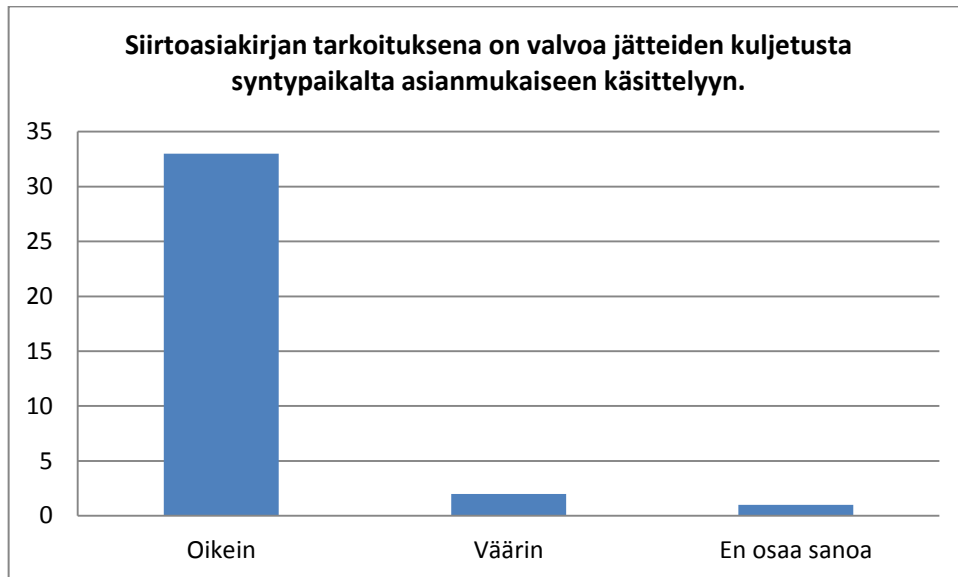

Väite 4: Ympäristöluvassa voidaan edellyttää yritykseltä selvitystä jätteidensä käsittelyvaihtoehdoista. Oikea vastaus: Oikein.

Jätehuollon toimijoiden valvontaa ja seuranta tehostetaan.

Väite 5: Siirtoasiakirjan tarkoituksena on valvoa jätteiden kuljetusta syntypaikalta asianmukaiseen käsittelyyn. Oikea vastaus: Oikein.

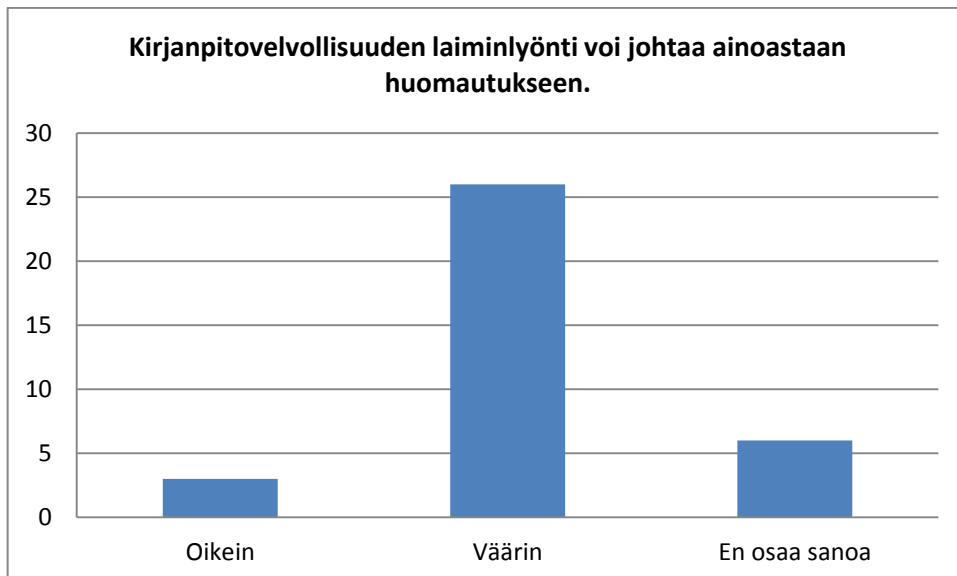
Väite 6: Rakennus- ja purkujätteen kuljettamisessa ei tarvita siirtoasiakirjaa. Oikea vastaus: Väärin.

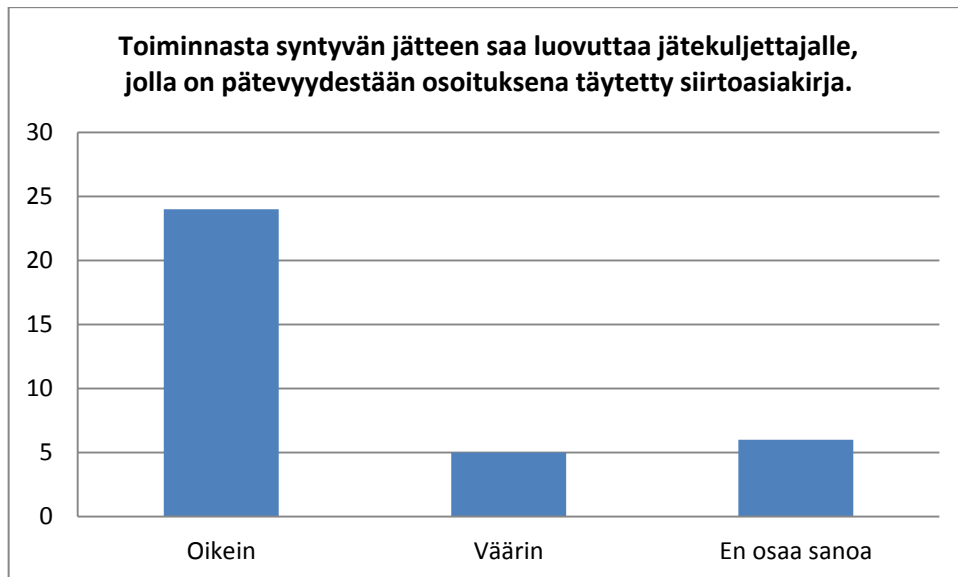
Väite 7: Yrityksen on pidettävä kirjaa jätteistään, jos toiminnasta syntyy jätettä vähintään 100 tonnia vuodessa. Oikea vastaus: Oikein.

Väite 8: Kirjanpitovelvollisuuden laiminlyönti voi johtaa ainoastaan huomautukseen. Oikea vastaus: Väärin.

Väite 9: Toiminnasta syntyvän jätteen saa luovuttaa jätekuljettajalle, jolla on pätevydestään osoituksen täytetty siirtoasiakirja. Oikea vastaus: Väärin.

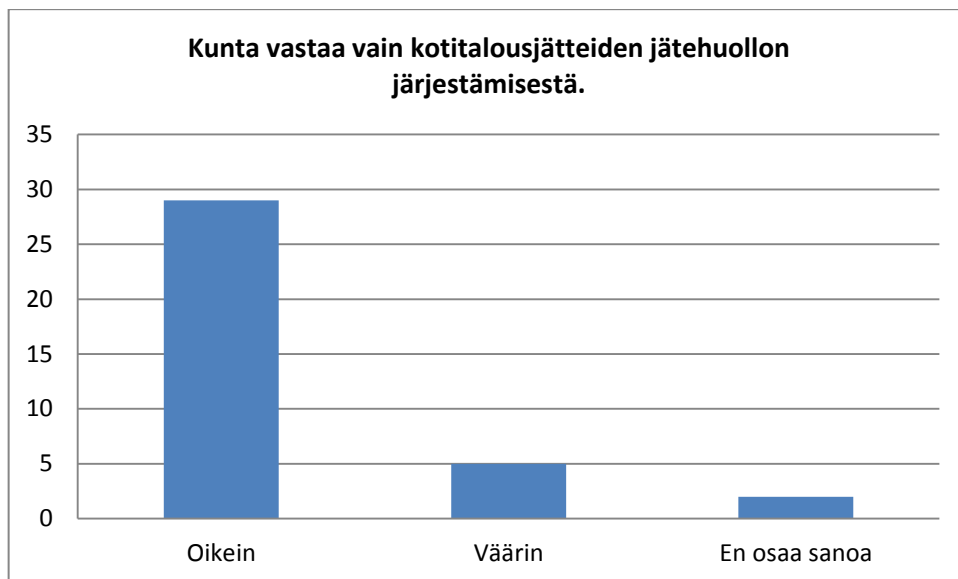
Siirtoasiakirja- ja kirjanpitovelvollisuus asiat olivat yrityksillä hyvin hallussa. Ainut väittämä, joka sai paljon vääriä vastauksia, oli väite 9. Asianmukaisen jätekuljettajan osoitus on hyväksyntä tai merkintä jätehuoltorekisteriin. Siirtoasiakirja ei osoita kuljettajan laillisuutta.

Jätehuollon toimijoiden vastuuta täsmennetään.

Väite 10: Kunta vastaa yritykseni toiminnasta syntyvän jätteen jätehuollon järjestämisestä. Oikea vastaus: Väärin.

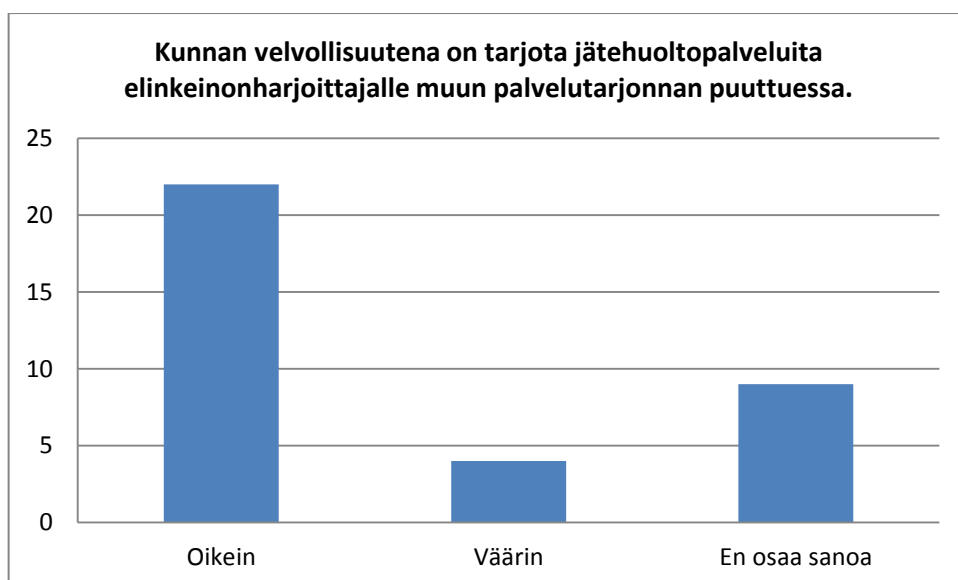

Väite 11: Kunta vastaa vain kotitalousjätteiden jätehuollon järjestämisestä. Oikea vastaus: Väärin.

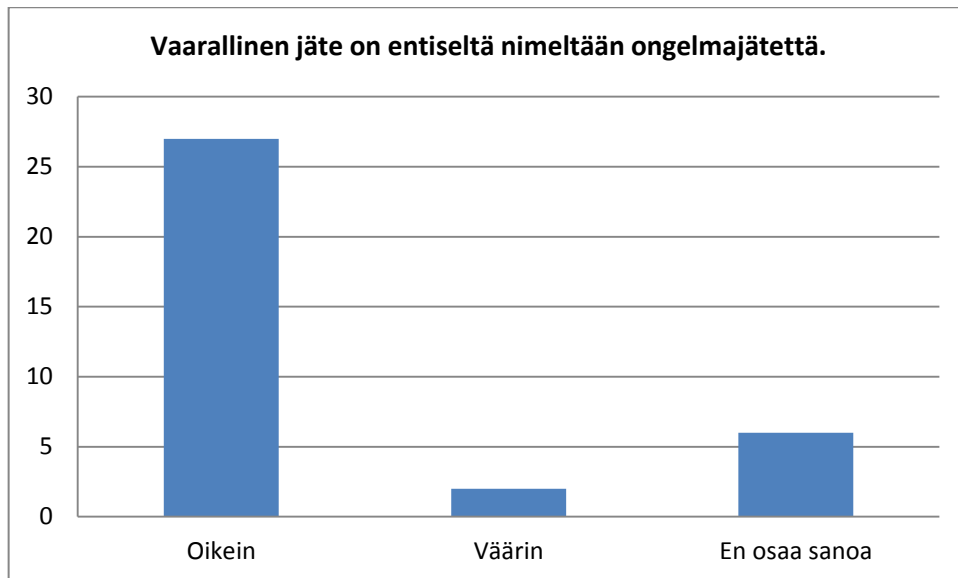
Kunta vastaa myös kotitalouksien ja julkisen toiminnan yhdyskuntajätteestä ja yksityisen sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä koulutuksen jätteistä.

Väite 12: Kunnan velvollisuutena on tarjota jätehuoltopalveluita elinkeinonharjoittajalle muun palvelutarjonnan puuttuessa. Oikea vastaus: Oikein.

Osa käsitteistä muuttuu.

Väite 13: Vaarallinen jäte on entiseltä nimeltään ongelmajätettä. Oikea vastaus: Oikein.

Tuottajavastuu pakkausten jätehuollon järjestämisestä laajenee.

Väite 14: Tuottajavastuu tarkoittaa eräiden tuotteiden valmistajien ja maahantuojien vastuuta tuotteidensa jätehuollosta ja siitä aiheutuvista kustannuksista. Oikea vastaus: Oikein.

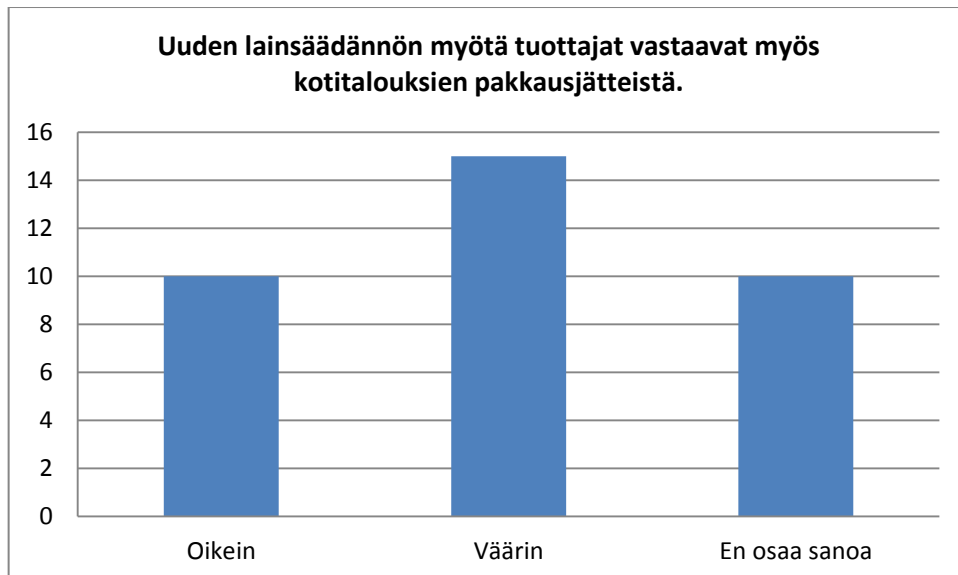

Väite 15: Pakkausjätteiden osalta tuottajat vastaavat myös kotitalouksien pakkausjätteistä. Oikea vastaus: Väärin.

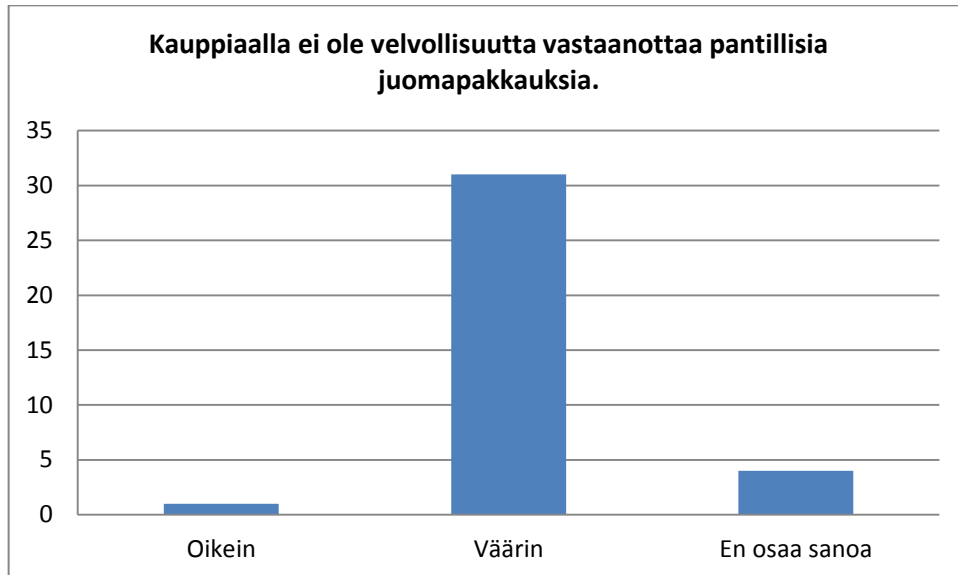
Lisäksi myös maahantuojilla on vastuu.

Väite 16: Uuden lainsäädännön myötä tuottajat vastaavat myös kotitalouksien pakkausjätteistä. Oikea vastaus: Oikein.

Tuottajanvastuuseen tulee muutoksia myös kauppiaan eli jakelijan velvollisuuksiin.

Väite 17: Kauppiaalla ei ole velvollisuutta vastaanottaa pantillisia juomapakkauksia. Oikea vastaus: Väärin.

Väite 18: Kauppiaalla on velvollisuus vastaanottaa kotitalouksien sähkö- ja elektroniikkalaiteromu tai osoittaa helposti saavutettavissa oleva vastaanottopiste, jos romun tilalle ostetaan uusi tai vastaava laite. Oikea vastaus: Oikein.

Kierrätysvaatimuksia tiukennetaan.

Väite 19: Kierrättämällä jätteitä saadaan jätteen sisältämät materiaalit kiertoon uusien tuotteiden raaka-aineeksi. Oikea vastaus: Oikein.

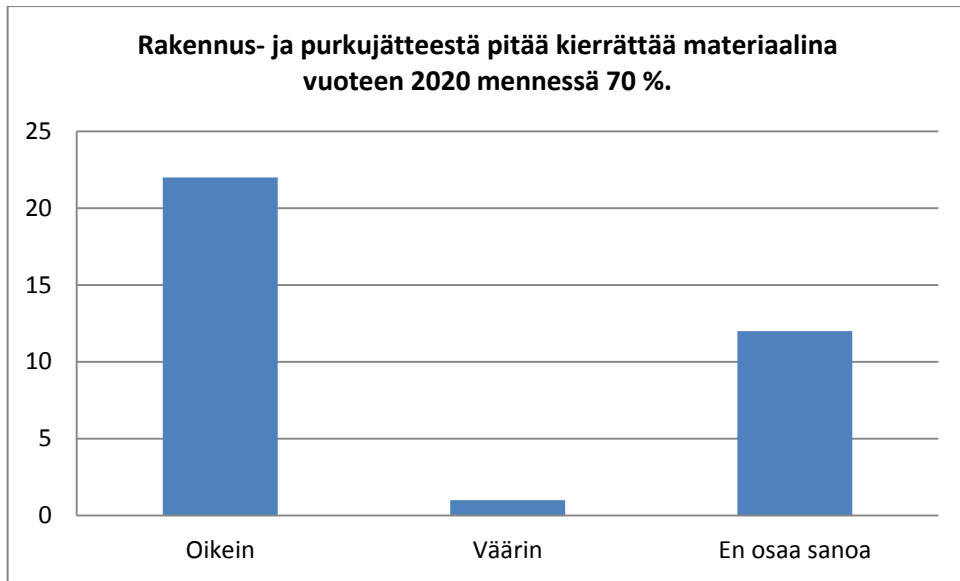

Väite 20: Suomessa on onnistuttu tehostamaan yhdyskuntajätteen kierrätystä merkittävästi viime vuosina. Oikea vastaus: Väärin.

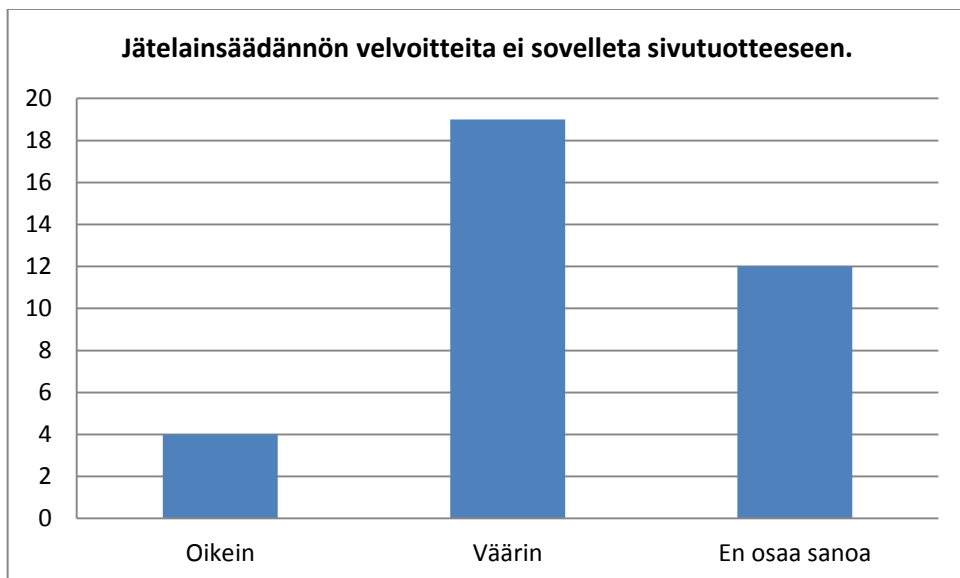
Yhdyskuntajätteen kierrätysaste on jo pitkään pysynyt Suomessa 30 %:n tuntumassa. Suomen jäteasetuksen tavoite on saada kierrätysaste 50 %:iin vuoteen 2016 mennessä.

Väite 21: Rakennus- ja purkujätteestä pitää kierrättää materiaalina vuoteen 2020 mennessä 70 %. Oikea vastaus: Oikein.

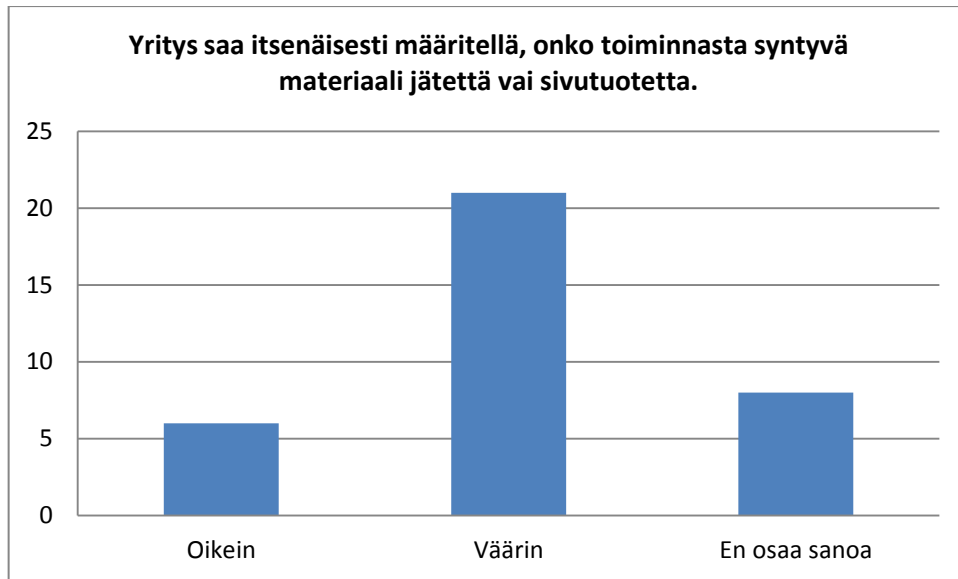

Sivutuotteen edellytykset siitä, milloin tietty aine tai esine ei ole lainkaan jätettä vaan sivutuotetta, on kirjoitettu jätelakiin.

Väite 22: Jätelainsäädännön velvoitteita ei sovelleta sivutuotteeseen. Oikea vastaus: Oikein.

Väite 23: Yritys saa itsenäisesti määrittellä, onko toiminnasta syntyvä materiaali jätettä vai sivutuotetta.
Vastaus: Väärin.

Jätteen käsittelyä kaatopaikalla rajoitetaan.

Väite 24: Jätteen kaatopaikkasijoittamista rajoitetaan ensisijaisesti siksi, että kaatopaikat täyttyvät ja ovat kalliita. Vastaus: Väärin.

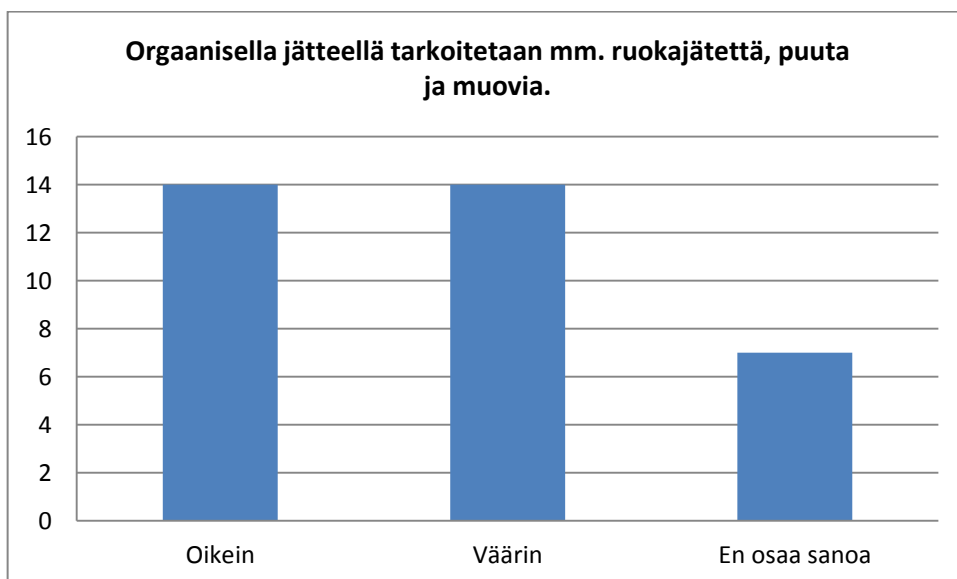

Jätteen sijoittamista kaatopaikoille rajoitetaan kasvihuonekaasujen syntymisen sekä mahdollisten ympäristö- ja terveysriskien vuoksi. Lisäksi kaatopaikkasijoittamisen sijaan voidaan säästää luonnonvaroja kun uusien tuotteiden valmistamisessa voidaan käyttää raaka-aineena kierrätysmateriaaleja.

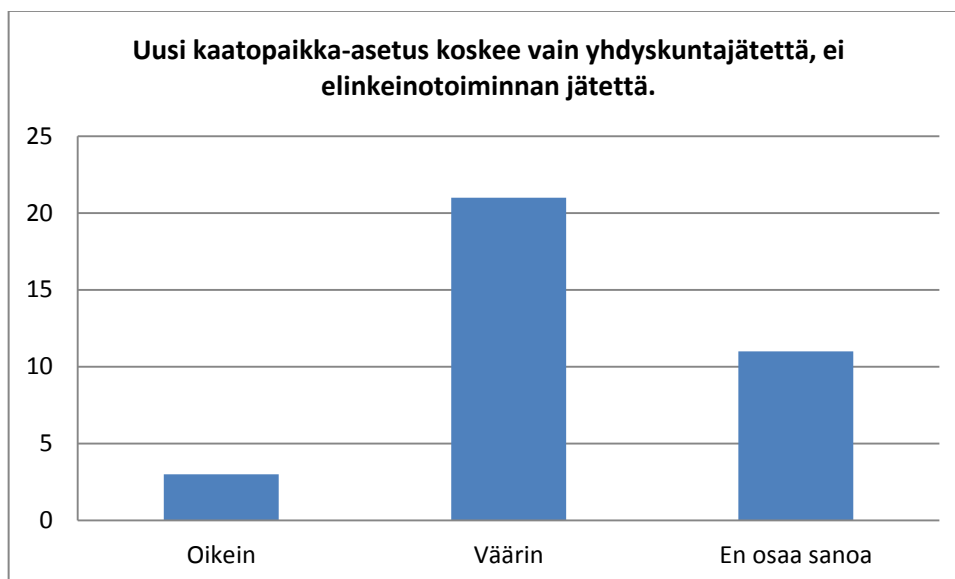
Väite 25: Kaatopaikkasijoittamisen uudet rajoitukset koskevat biohajoavaa ja muuta orgaanista jätettä.
Oikea vastaus: Oikein.

Väite 26: Orgaanisella jätteellä tarkoitetaan mm. ruokajätettä, puuta ja muovia. Oikea vastaus: Oikein.

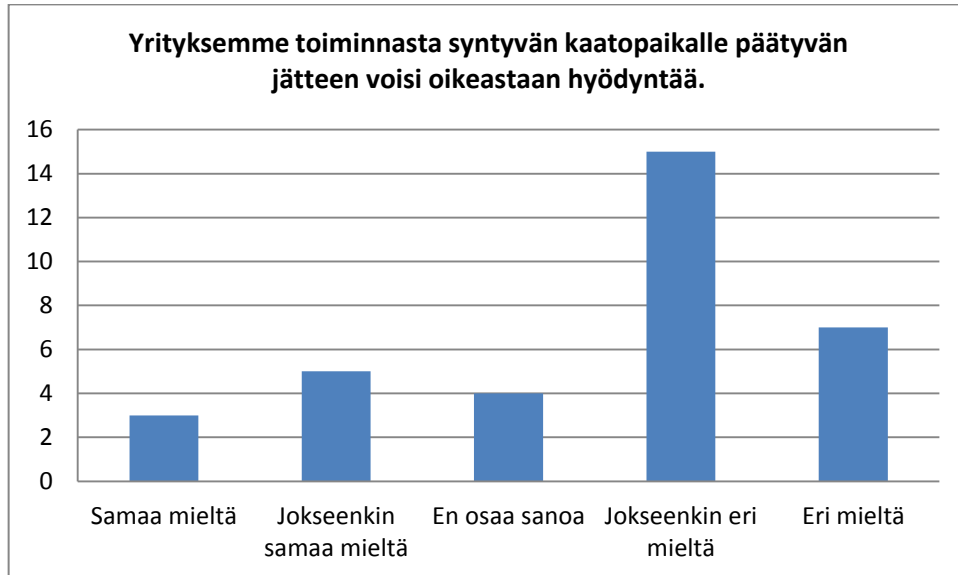
Väite 27: Uusi kaatopaikka-asetus koskee vain yhdyskuntajätettä, ei elinkeinotoiminnan jätettä. Oikea vastaus: Väärin.

Osio 2. Yritysten mielipiteitä nykyisestä jätehuollosta ja sen kehittämistarpeista

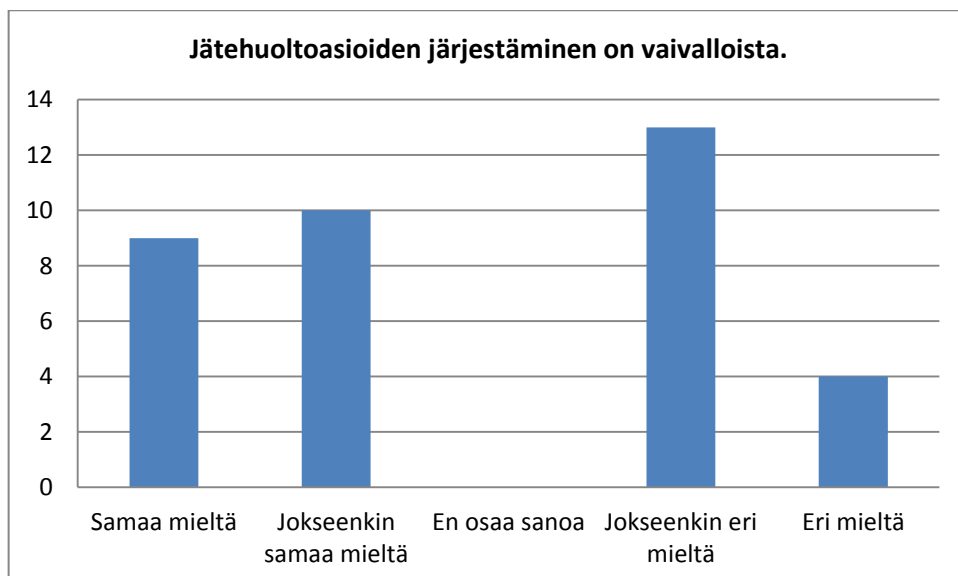
Yritykseni valmiudet kehittää jätehuoltoa.

Kysymys 1: Yrityksemme toiminnasta syntyvän kaatopaikalle päätyvän jätteen voisi oikeastaan hyödyntää (avoin kysymys: esimerkkejä hyödyntämiskelpoisista jätteistä). Vastaukset jakautuivat seuraavan pylväsdiagrammin mukaisesti.

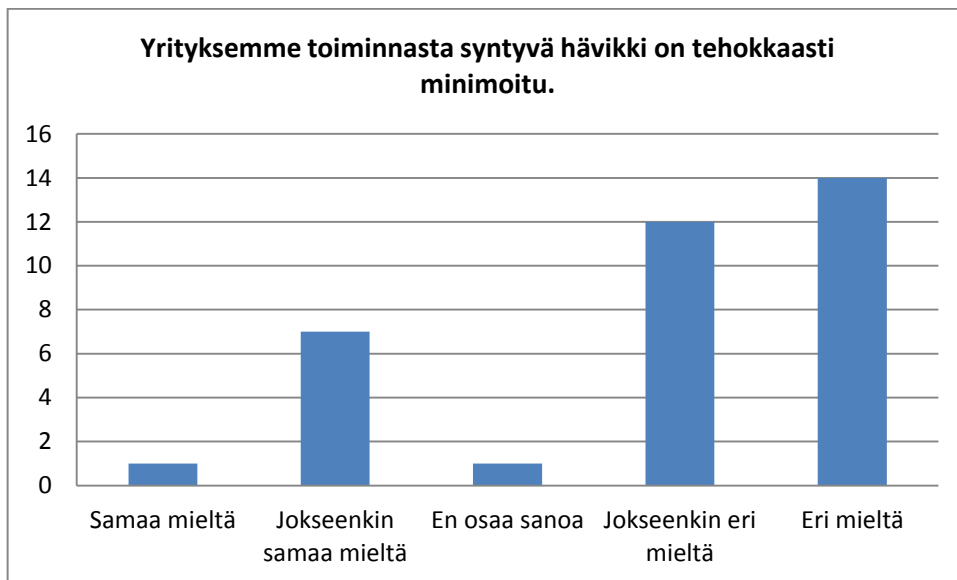

Avoimeen kysymykseen tuli seuraavanlaisia vastauksia; energiajätteen tarkempi lajittelu, kaatopaikalle menee vain biohajoavaa jätettä, ylijäämäbetoni, hakkeena, poltettavaa ja puujäte.

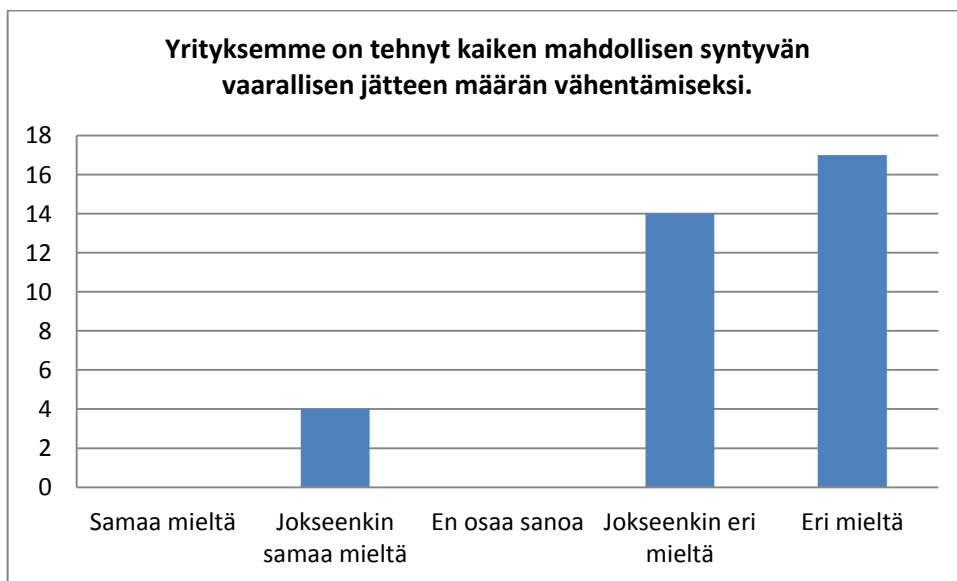
Kysymys 2: Jätteiden järjestäminen on vaivalloista.

Kysymys 3: Yrityksemme toiminnasta syntyvä hävikki on tehokkaasti minimoitu.

Kysymys 4: Yrityksemme on tehnyt kaiken mahdollisen syntyvän vaarallisen jätteen määrän vähentämiseksi.

Sekä kysymykseen kolme että kysymykseen neljä tuli paljon vastauksia ”jokseenkin eri mieltä” ja ”eri mieltä”. Jätteen synnyn ehkäisyä olisi mahdollista tehdä, mutta jo syntynyt jäte ei vastausten mielestä oikein ole hyödyntämiskelpoista. Etusijajärjestyksen mukaan ensisijainen toiminta on ehkäistä syntyvän jätteen syntymistä.

Kysymys 5: Jätehuolto pitää hoitaa kunnolla ensisijaisesti siksi, että lait ja säädökset niin edellyttävät.

Kysymys 6: Yrityksellämme ei ole mahdollisuutta maksaa yksityisten konsulttien palkkioita materiaalinkäyttö- ja jätehuoltoasioiden keittämisestä.

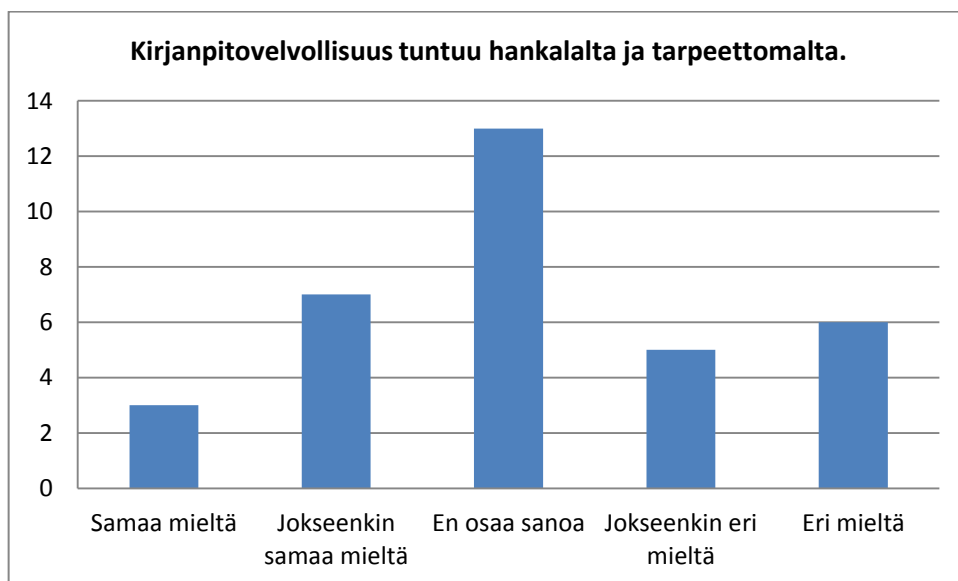

Kysymys 7: Jätteiden käsittelyvaihtoehto valikoituu ensisijaisesti halvimman asianmukaisen käsittelytavan mukaan.

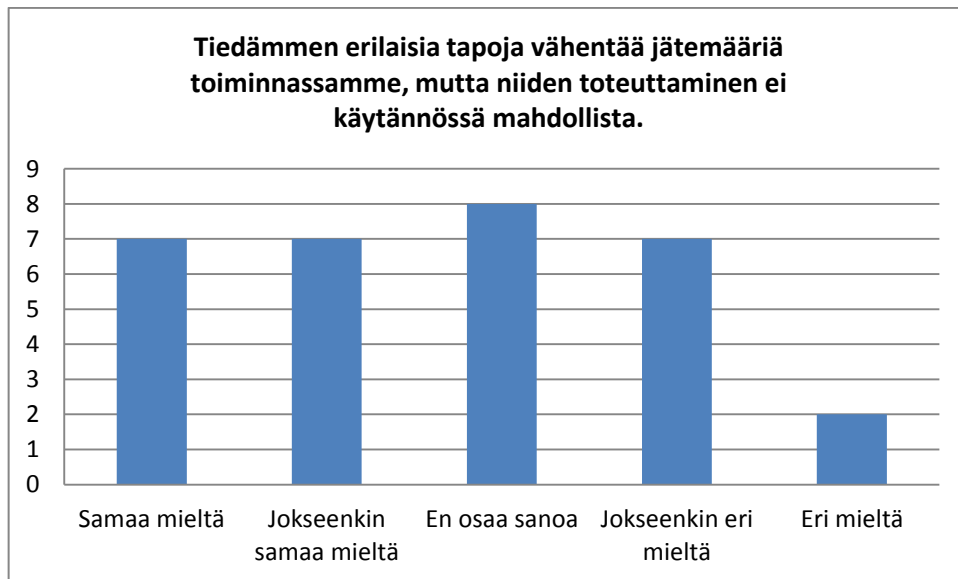
Yritykset eivät valitse jätteenkäsittelymenetelmiä halvimman vaihtoehdon mukaan.

Kysymys 8: Jos yrityksenne on jätelain 118§ mukaisesti kirjanpitovelvollinen: "Kirjanpitovelvollisuus tuntuu hankalalta ja tarpeettomalta".

Kysymyksessä 8 on paljon hajontaa, samoin kuin kysymyksessä 2. Molemmissa kysymyksissä hajonta saattaa johtua siitä, että eri yrityksillä on erilaiset velvoitteet, johtuen syntyvän jätteen määrästä ja laadusta.

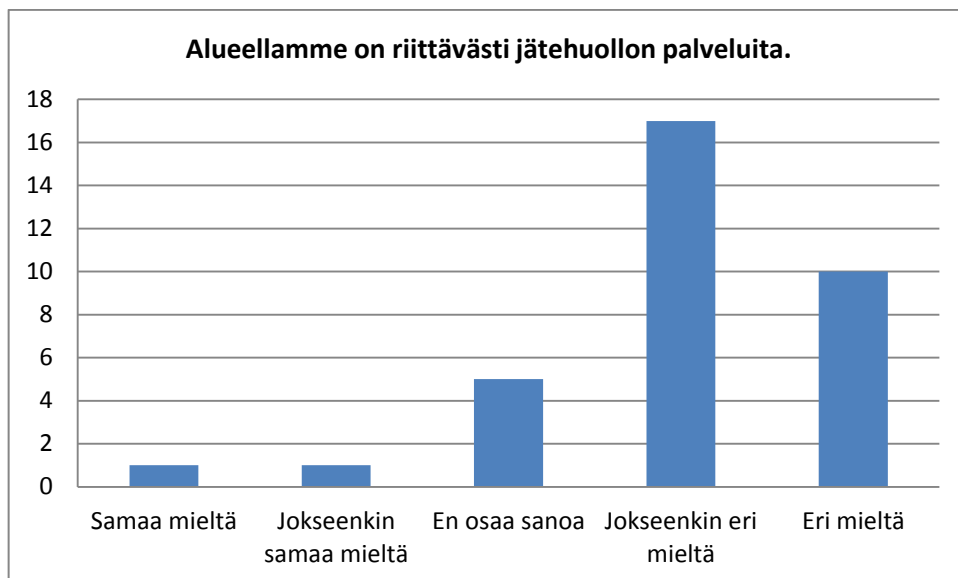
Kysymys 9: Tiedämme erilaisia tapoja vähentää jätemääriä toiminnassamme, mutta niiden toteuttaminen ei käytännössä mahdollista. (avoin kysymys: Miksi?)

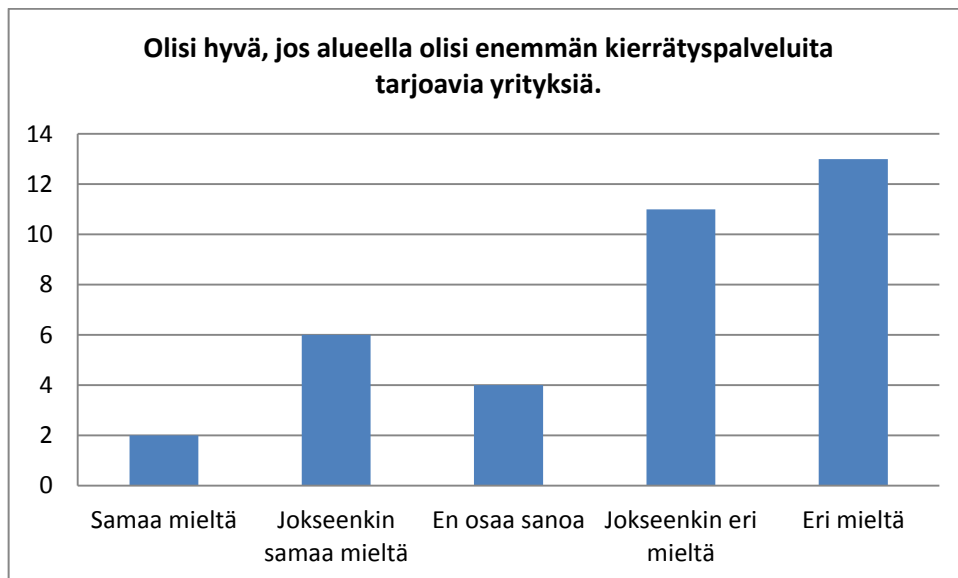
Avoimeen kysymykseen tuli seuraavanlaisia vastauksia; ”lajittelu, mutta ne menee sitten samaan penkkaan kaatopaikalla” ja ”hullut hinnat ja lajittelu hankala toteuttaa kun työmaalle ei saa sopimaan kun yhden oman jätelavan”.

Jätehuollon palvelut alueella.

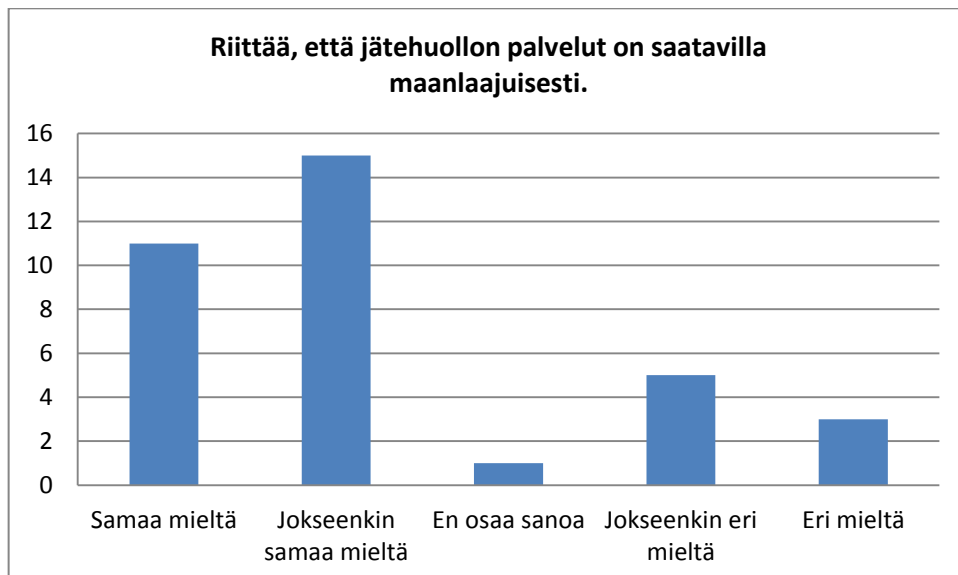
Kysymys 10: Alueellamme on riittävästi jätehuollon palveluita (avoin kysymys: esimerkiksi mitä).

Kysymys 11: Olisi hyvä, jos alueella olisi enemmän kierrätyspalveluita tarjoavia yrityksiä.

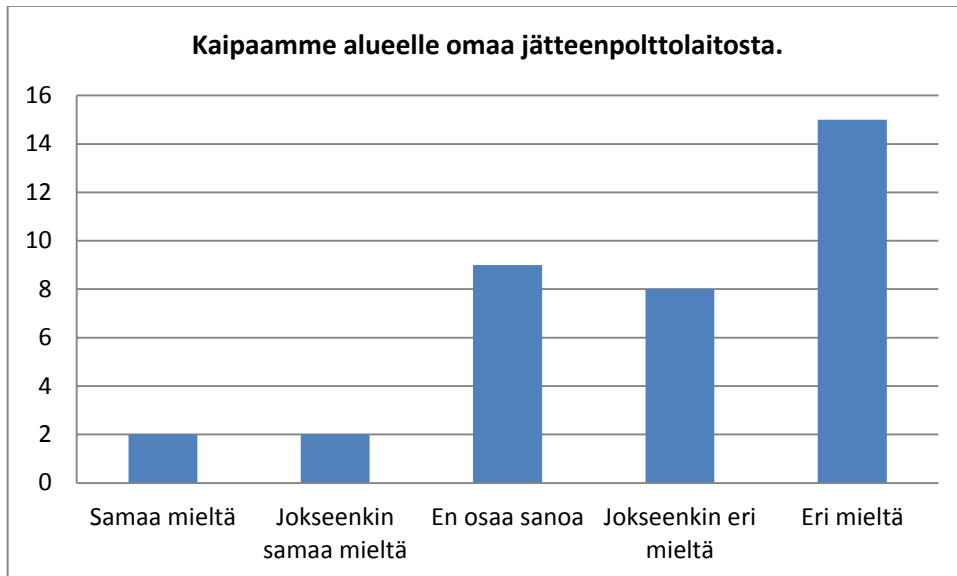

Kysymys 12: Riittää, että jätehuollon palvelut on saatavilla maanlaajuisesti.

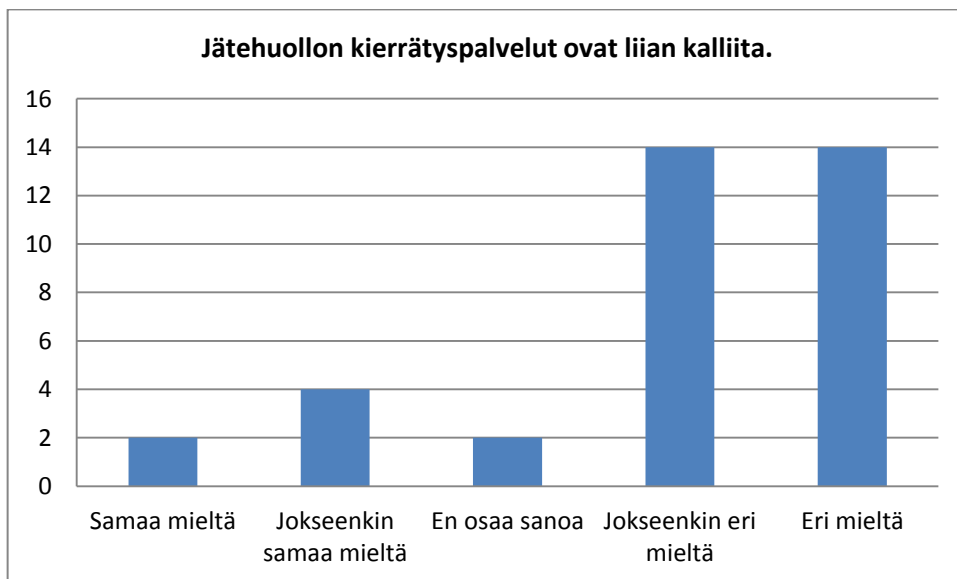

Kysymykset 10 – 12 ovat hieman ristiriidassa keskenään. Yritykset sanovat, että alueella ei ole riittävästi palveluita. Lisäksi yritykset sanovat, että riittää, että palvelut ovat maanlaajuisesti tarjolla. Ehkä tavallisille yrityksille on sama, onko tarjolla paikallista jätehuollon palvelua tai valtakunnallisia toimijoita.

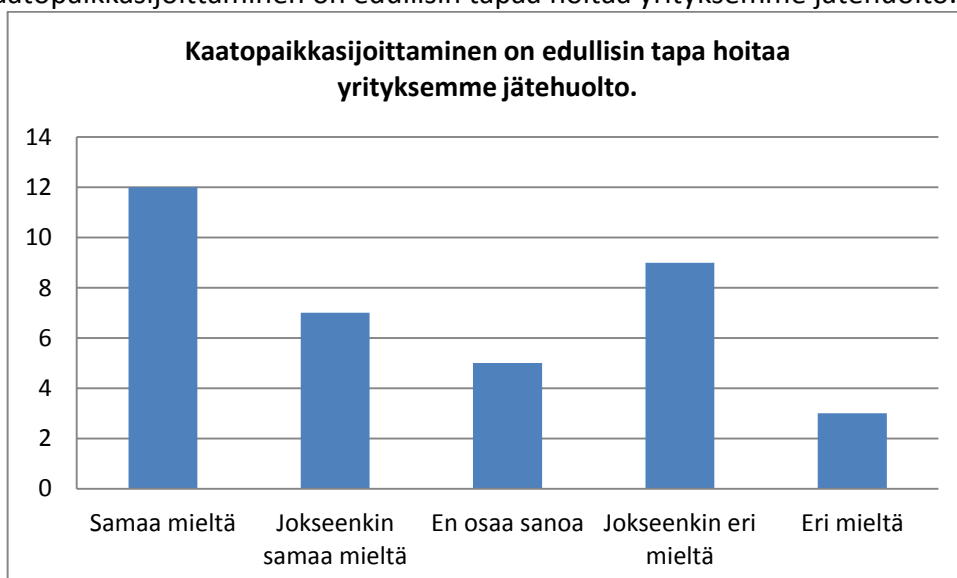
Kysymys 13: Kaipaamme alueellemme omaa jätteenpolttolaitosta.

Kysymys 14: Jätehuollon kierrätyspalvelut ovat liian kalliita.

Kysymys 15: Kaatopaikkasijoittaminen on edullisin tapaa hoitaa yrityksemme jätehuolto.

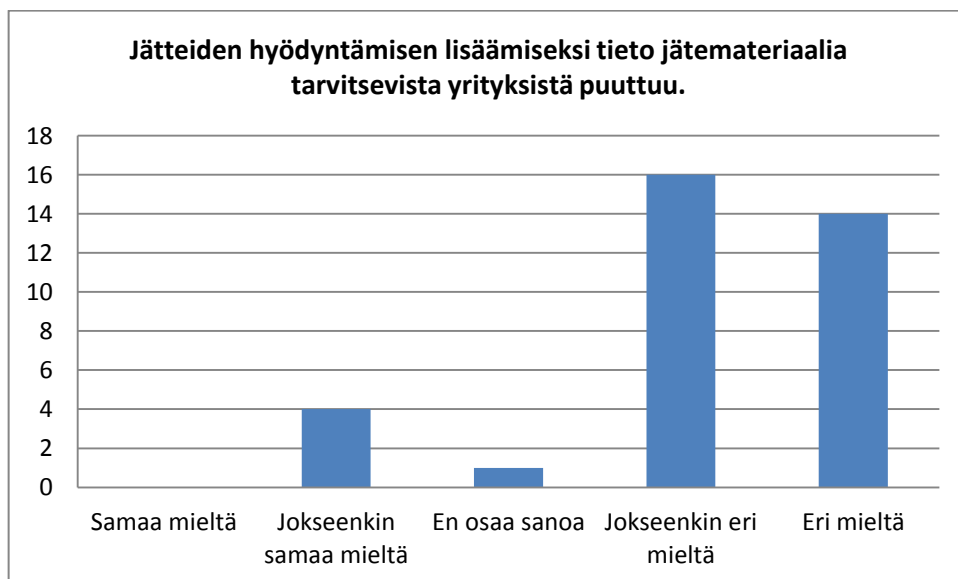

Kysymys 16: Kaatopaikkamaksujen ja jäteveron kiristyttyä olemme joutuneet selvittämään vaihtoehtoisia käsittelytapoja jätteellemme.

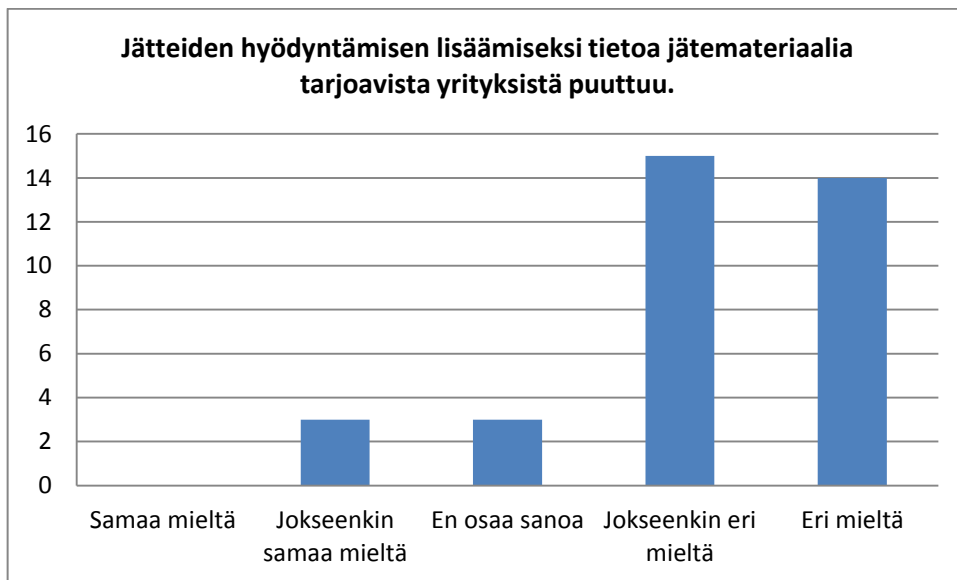

Jätehuoltoon ja kierrätykseen liittyvät tietotarpeet.

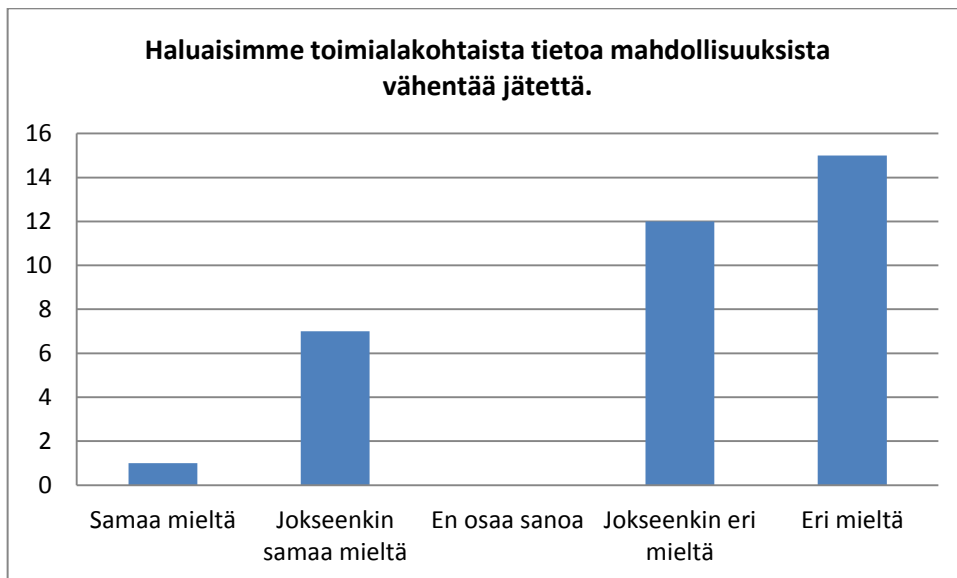
Kysymys 17: Jätteiden hyödyntämisen lisäämiseksi tieto jättemateriaalia tarvitsevista yrityksistä puuttuu.

Kysymys 18: Jätteiden hyödyntämisen lisäämiseksi tietoa jätemateriaalia tarjoavista yrityksistä puuttuu.

Kysymys 19: Haluaisimme toimialakohtaista tietoa mahdollisuuksista vähentää jätettä.

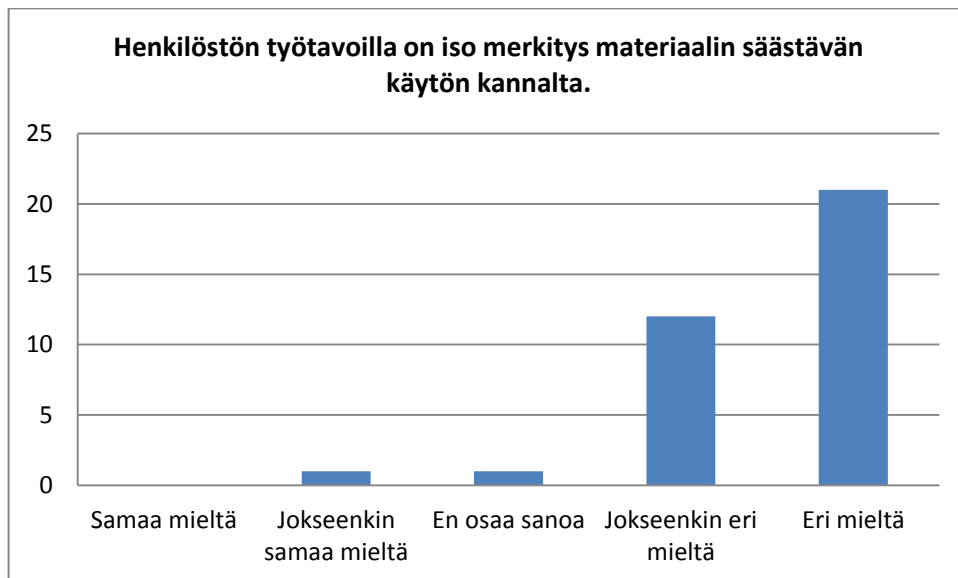

Kysymys 20: Olisi kiinnostavaa saada tietoa uusista toimintatavoista jätemäärien vähentämisessä.

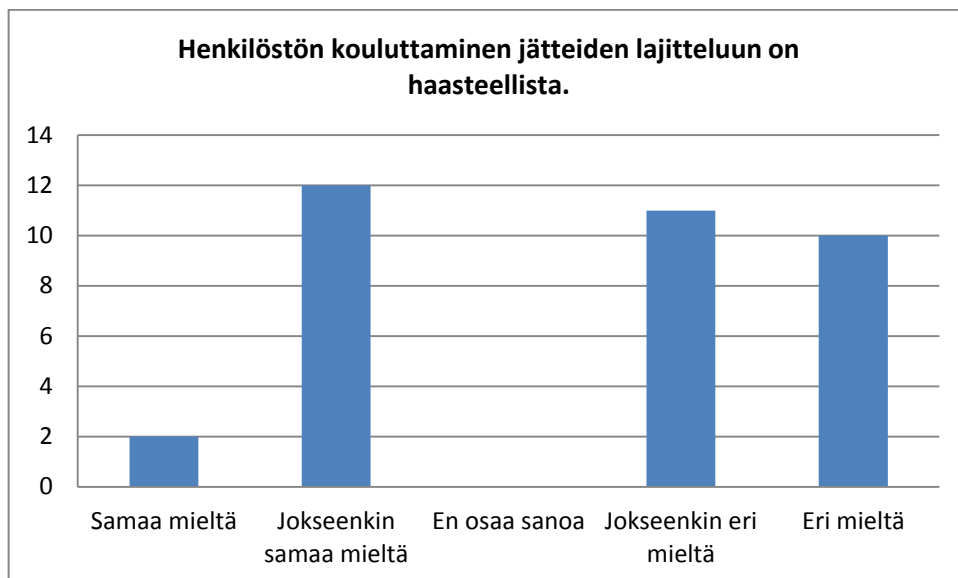

Kysymyksistä 19 ja 20 ilmenee, että yritykset eivät ole halukkaita saamaan koulutusta kierrätysasioihin liittyen. Yritykset voivat kokea tietävänsä jo tarpeeksi tai sitten ne eivät tunnista, mitä etua lisätieto voisi tuoda heille. Minimoimalla syntyvän jätteen määrä voidaan vähentää materiaalikustannuksia ja samoin jätemaksuja.

Kysymys 21: Henkilöstön työtavoilla on iso merkitys materiaalin säästävän käytön kannalta.

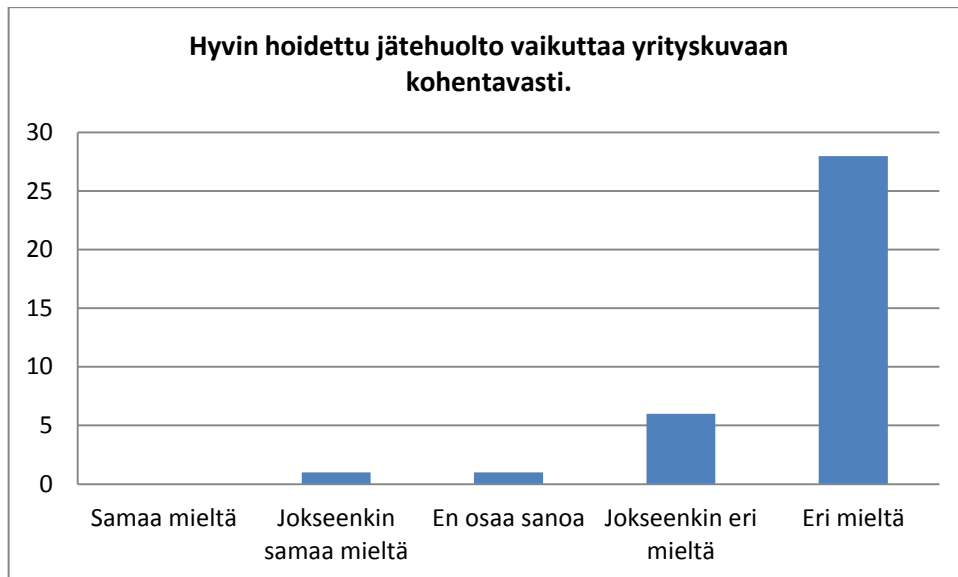
Kysymys 22: Henkilöstön kouluttaminen jätteiden lajitteluun on haastavaa.

Osa vastanneista yrityksistä kokee, että henkilöstön kouluttaminen lajitteluun on haasteellista. Työntekijöiden työtavoilla ei koeta olevan merkitystä materiaalien säästävän käytön kannalta.

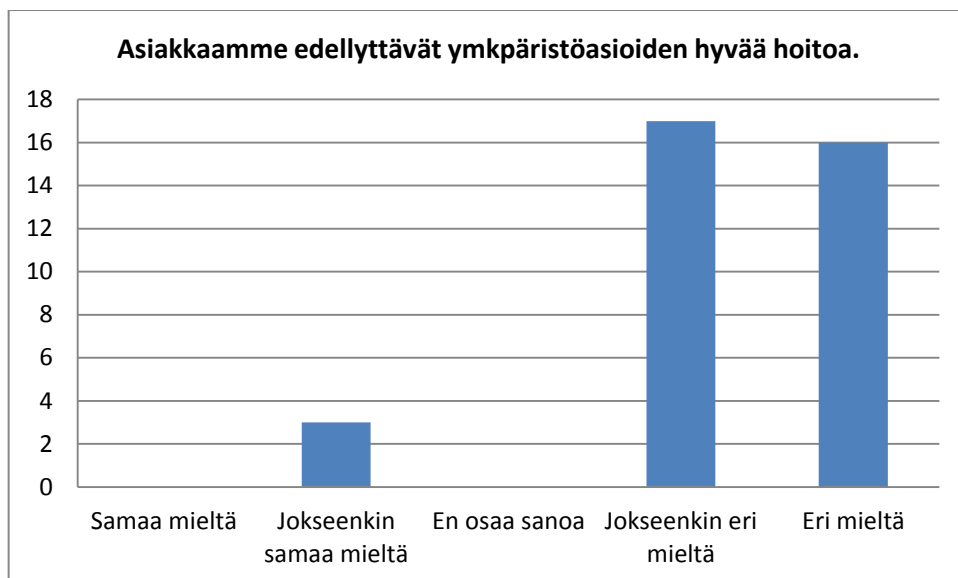
Yhteys muuhun yritystoiminnan kehittämiseen.

Kysymys 23: Hyvin hoidettu jätehuolto vaikuttaa yrityskuvaan kohentavasti.

Yleisesti ajatellaan, että huonosti hoidetuilla ympäristöasioilla on negatiivinen vaikutus yrityskuvaan. Kuitenkin kysymykseen 23 on vastattu kielteisesti. Ehkä yritykset kokevat, että huonosti hoidetut ympäristöasiat huonontavat imagoa, mutta hyvin hoidetuilla ympäristöasioilla ei ole niinkään merkitystä.

Kysymys 24: Asiakkaamme edellyttävät ympäristöasioiden hyvää hoitoa.

Kysymys 25: Alueellemme kaivattaisiin yrityspuistoja, joissa materiaali- ja jätteasiat kytkeytyvät toisiinsa siten, että toisen jäte on toisen yrityksen raaka-aine.

Yrityspuistoissa saadaan pienennettyä syntyvän jätteen määrää, kun toisen jäte onkin toisen yrityksen raaka-aine. Toisaalta myös vältetään pitkiltä kuljetuskustannuksilta, kun yritykset sijaitsevat lähellä toisiaan. Myös jätteen käsittely mahdollisesti helpottuu, kun samalla alueella syntyy paljon jätettä, jolloin sitä kannattaa lähteä kuljettamaan pidempiäkin matkoja käsiteltäväksi. Vastauksiin saattaa vaikuttaa se, ettei vastanneiden yritysten jätteet ole sen luonteisia, jotka sopisivat osaksi yrityspuistotoimintaa.